

ОСНОВНІ ІННОВАЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ

*Т.В. Аверіхіна, к.е.н.
доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної та
інноваційної діяльності
А.Б. Коваленко, студент
Одеський національний політехнічний університет*

Україна, яка має надзвичайно сприятливі природні та кліматичні умови для сільськогосподарського виробництва, внаслідок технологічної відсталості та нераціональної організації реформованого за неоліберальною моделлю аграрного сектору сьогодні не в змозі забезпечити своє населення доступною за ціною і достатньою за стандартними нормами харчовою продукцією [1].

Недоліки економічної політики останнього десятиріччя відбилися на розвитку всього агропромислового комплексу, а особливо у сфері сільського господарства: відбулось відставання аграрного сектору від інших галузей національного господарства за ключовими технічними, економічними й організаційними параметрами. Сільське господарство потрапило до жорстких цінових диспропорцій, втратило постійні канали збуту своєї продукції та придбання матеріально-технічних ресурсів. Як наслідок, відбулось порушення обігу фінансових ресурсів галузі за всіма основними параметрами – зокрема, отримання виручки від реалізації продукції та залучення кредитів й інвестицій, а також отримання державної фінансової підтримки [2].

На сьогодні інноваційний розвиток – це єдина реальна основа соціально-економічних перетворень у сільському господарстві. На жаль, у сфері АПК (агропромислового комплексу) України нині надзвичайно мало суб'єктів господарювання, які повною мірою здійснюють інноваційну діяльність. Сучасний стан інноваційної сфери в Україні свідчить про серйозні проблеми її функціонування, серед яких можна виділити:

- відсутність чіткої державної політики;
- слабка мотивація і зацікавленість в освоєнні інновацій у сільськогосподарських товаровиробників;
- деградація науково-технічного та виснаження кадрового потенціалів.

На підприємствах АПК України у багатьох випадках продовжують використовуватись застарілі засоби виробництва. Це веде до значного зниження продуктивності праці. Інновації в людський капітал при всій очевидній значущості цього напрямку здійснюються вкрай повільно. Це ускладнює загальний підйом виробництва продукції АПК [3]. У сільському господарстві навіть найменший недогляд загрожує небажаними наслідками.

До числа пріоритетів розвитку інноваційних процесів у регіональному АПК слід віднести: модернізацію агрокомплексу; запровадження енерго- і ресурсозберігаючих технологій виробництва; відновлення родючості ґрунтів; розвиток виробництва органічної продукції сільського господарства.

Слабкою ланкою у формуванні ефективного інноваційного розвитку АПК є вивчення попиту на інновації. Як правило, при відборі проектів не проводиться глибока економічна експертиза, не оцінюються показники ефективності і ризиків, не спрацьовують схеми просування отриманих результатів у виробництві. Це призводить до того, що багато інноваційних розробок так і не стають інноваційним продуктом.

Для подолання відсталості інноваційного розвитку АПК необхідна державна інноваційна політика, заснована на глибокому аналізі світового досвіду інноваційного розвитку, особливостей і тенденцій соціально-економічного і науково-технічного розвитку економіки, її інноваційного потенціалу, визначенні можливостей взаємодії учасників інноваційного процесу. Також необхідний пошук і створення таких організаційних форм інноваційної діяльності, які забезпечували б ефективну взаємодію її учасників, безперервність і єдність процесу створення інноваційного продукту.

АПК України повинен розвиватися за інноваційним сценарієм, втілюючи в життя результати досліджень і нові технології. Однак для цього необхідно здійснювати наступні

завдання:розвивати виробничу та соціальну інфраструктуру села; провадити активну і системну аграрну політику; перебудувати систему аграрної освіти, посиливши інноваційну підготовку фахівців для всіх галузей агропродовольчого комплексу;організувати навчання, перепідготовку і стажування фахівців у передових вітчизняних і закордонних господарствах; збільшити обсяги випуску спеціалізованої навчальної і науково-популярної літератури.

Таким чином, комплексний підхід до вирішення інноваційних проблем в агропромисловому комплексі оцінки дасть можливість обґрунтування стратегічних цілей, стане підґрунтям опрацювання і прийняття управлінських рішень, формування вимог, яким повинні відповідати плани інноваційного розвитку суб'єктів цієї сфери. Крім того, інноваційна складова стане вагомим чинником формування організаційно-економічних взаємовідносин підприємств АПК.

Список використаних джерел

1. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобальних викликів: Постанова Верховної Ради України від 21.10.2010 №2632-VI. [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.zakon1.rada.gov.
2. Ревенко М. Удосконалення державного регулювання розвитку аграрного сектору економіки // Економіка України.– 2011.– №12. – С.51-55.
3. Ковальова Т.М. Аналіз стану та перспектив розвитку інноваційного потенціалу в контексті промислово-інвестиційної політики України / Ковальова Т.М. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.iee.org.ua/files/conf/conf_article10.pdf